

Gedragsprotocol De Bonte Mol



Schermerhorn, april 2020

Op De Bonte Mol zijn wij actief bezig met het in stand houden van een veilig pedagogisch klimaat, waarbinnen kinderen zich goed kunnen ontwikkelen. Pesten wordt daarbij als onacceptabel gezien.

1. Preventief

Met de start van het schooljaar en na elke vakantie besteden wij veel aandacht aan groepsvormende activiteiten en coöperatieve werkvormen. Daarnaast worden in het begin van het schooljaar positieve groepsregels met elkaar geformuleerd. Wij weten uit ervaring dat een goed begin het halve werk is. Wij maken hierbij gebruik van "**De Gouden Weken**" van Boaz Bijleveld.

Op De Bonte Mol hanteren wij één centrale schoolregel:

Ik toon respect door: Mijn taalgebruik

Mijn houding

Mijn gedrag

Deze omgangsregel hangt zichtbaar in ieder lokaal en wordt elk jaar opnieuw besproken met alle kinderen.

Deze regel laat aan duidelijkheid niets te wensen over, toch hebben wij behoefte aan een naderende uitwerking per groep van deze centrale schoolregel. Regels en afspraken zijn per groep soms anders en daarom hebben wij ervoor gekozen om geen lange lijst te maken van allerlei zaken die wel of niet mogen op De Bonte Mol.

Wij willen regelmatig actief bezig zijn met deze schoolregel, we hebben afgesproken dat wij per september 2020 elke maand aandacht besteden aan een specifiek deel van de schoolregel. Dit kan inhouden dat we met de kinderen van de groep een actuele gebeurtenis op school of in de samenleving behandelen. Ook kunt u denken aan het naspelen van sociale situaties, of dat we eens met elkaar gaan kijken wat lichaamstaal met een ander doet, etc. Wij gebruiken hiervoor o.a. de methode "Kinderen en hun sociale talenten" als bronnenboek en "Taakspel". Taakspel is een universeel en een door inspectie goedgekeurd preventieprogramma. Doel is het verbeteren van taakgericht gedrag en het verminderen van regel overtredend gedrag bij de kinderen en het bevorderen van een positief onderwijsklimaat. Uiteindelijk doel is beginnend probleemgedrag in een vroeg stadium te verminderen en om te buigen in positief gedrag. Daarnaast maken wij gebruik van projecten op dit gebied.

Elke maand worden op deze manier de regels besproken, verduidelijkt of uitgebreid. Op deze manier krijgen de regels steeds meer betekenis voor de kinderen.

2. Ongewenst gedrag

Wij willen kinderen opvoeden tot mondige democratische burgers. Dit houdt ook in dat kinderen moeten leren verantwoordelijkheid te dragen. Het maken van “fouten” hoort daar natuurlijk bij. Het is de taak van volwassenen om kinderen te leren omgaan met die verantwoordelijkheid. Kinderen mogen dus “fouten” maken. Sterker nog, zo verken je de wereld om je heen. Het is echter wel zaak om dit proces zo goed mogelijk te begeleiden. Dat doen wij op school, en de ouders/verzorgers in de thuissituatie. Wij zijn dus **partners** van elkaar die vanuit éénzelfde gedachte opvoeden.

Het voorbeeldgedrag van volwassenen heeft grote invloed op het gedrag van “onze” kinderen. Het is daarom van het grootste belang dat kinderen, ouders en de personeelsleden respectvol met elkaar omgaan. Immer; goed voorbeeld doet goed volgen...

2.1 Wat gebeurt er wanneer een kind ongewenst gedrag vertoont?

Het is belangrijk om het proces van de ontwikkeling tot mondig democratisch burger met de daarbij behorende verantwoordelijkheid zichtbaar te maken voor de kinderen en medewerkers op school en voor de ouders.

In eerste instantie passen de leerkrachten de onderstaande aanpak toe:

1. Het kind wordt aangesproken op het ongewenste gedrag en krijgt een waarschuwing.
2. Er volgt een sanctie. Deze wordt bepaald door de leerkracht. Dit kan bijvoorbeeld zijn: apart zitten, op de nadenk stoel zitten, extra werk maken, gewenst gedrag opschrijven etc.
3. De leerkracht heeft met het kind een gesprek waarin wordt besproken hoe het kind de volgende keer op een positieve manier kan handelen.
4. Wanneer het kind herhaaldelijk ongewenst gedrag vertoont, worden ouders op school gevraagd voor een gesprek. Tijdens dit gesprek worden er gezamenlijk afspraken gemaakt over de aanpak.

De praktijk leert dat deze aanpak vaak al voldoende is.

Wanneer blijkt dat bovenstaande aanpak onvoldoende uitwerking heeft, kan de leerkracht in overleg met de directie en/of intern begeleider besluiten om over te gaan tot een strengere aanpak. Hierbij werken wij met een **corrigerend systeem: "Het OEPS-systeem"**. De term "OEPS" zegt eigenlijk: "ik heb niet zo handig gereageerd of gehandeld en ik krijg de kans om dit te herstellen als ik zelf eerlijk naar mijn gedrag kan kijken. We zetten dit pas in als bovenstaande aanpak niet tot de gewenste verandering leidt.

1. Als bovenstaande aanpak niet (meer) werkt en een kind in overtreding is, moet hij/zij een OEPS-formulier (wit papier) o.a. invullen wat er gebeurd is, waar, met wie en hoe het is begonnen. Dit formulier wordt ingeleverd bij de groepsleerkracht. Er volgt altijd een gesprek met het kind en er worden toekomstgerichte afspraken gemaakt, bijvoorbeeld Hoe maak je het goed? Of Hoe voorkom je dat het nog eens fout gaat? Het formulier wordt gescand en opgeslagen in Parnassys.(digitaal dossier van het kind)
2. Als een kind zich een tweede keer binnen een maand niet aan de schoolregels houdt, moet hij/zij op een geel formulier invullen wat er gebeurd is. Dit formulier wordt ingeleverd bij de groepsleerkracht. Er volgt altijd een gesprek met de groepsleerkracht (en eventueel de directeur of intern begeleider) en er worden toekomstgericht afspraken gemaakt (dus te vergelijken met het OEPS-formulier).

Dit formulier noemen wij de GELE KAART (deze wordt afgedrukt op geel papier). De gele kaart gaat mee naar de ouders/verzorgers, die het voorzien van handtekening, en zij geven het formulier weer mee terug naar school. Het formulier wordt gescand en opgeslagen in Parnassys (digitaal dossier van het kind). De ouders worden geïnformeerd door de groepsleerkracht. Wij vinden dit belangrijk zodat ouders en school elkaar goed op de hoogte houden.

3. Als een kind zich een derde keer binnen een maand niet aan de schoolregels houdt, moet hij/zij op een rood formulier invullen wat er gebeurd is. Dit formulier wordt ingeleverd bij de groepsleerkracht. Er volgt altijd een gesprek met de groepsleerkracht (en eventueel de directie of intern begeleider) en er worden toekomstgericht afspraken gemaakt. Dit formulier noemen we de RODE KAART (en wordt dus ook afgedrukt op rood papier). De rode kaart gaat mee naar de ouders/verzorgers, die het voorzien van een handtekening en zij geven het rode formulier weer mee terug naar school. Het formulier wordt gescand en opgeslagen in Parnassys (digitaal dossier van het kind).

De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek op school met de leerkracht. Dit gesprek vindt na schooltijd plaats zodat eventueel het kind er ook bij kan zijn. De directie of de intern begeleider zijn bij dit gesprek aanwezig. De ouders worden tijdens dit gesprek geïnformeerd over het gedrag van hun kind en over de volgende stappen die school onderneemt bij herhaling. Van het gesprek wordt een verslag gemaakt, dat door ouders wordt ondertekend voor akkoord. Het verslag wordt opgeslagen in Parnassys.

In principe heeft de leerkracht de regie in handen. Het is van groot belang dat de ouders zien dat de leerkrachten op De Bonte Mol soms kinderen moeten corrigeren. De directie steunt

dit, zit desnoods bij gesprekken e.d., maar de leerkracht is leidend en voert zoveel als mogelijk het woord.

Indien ouders weigeren naar school te komen, worden ze schriftelijk uitgenodigd door de directie.

2.2 Schorsen en/of verwijderen.

We gaan ervan uit dat bovenstaand stappenplan ervoor zorgt dat het gewenste gedrag wordt bereikt. Maar wat als dat niet het geval blijkt te zijn? Er kan worden besloten om de maatregel schorsen of verwijderen in te zetten. Deze maatregelen vallen onder de bevoegdheid van het Bestuur van Blossse. De inspectie en de leerplichtambtenaar zullen hierover worden geïnformeerd.

Schorsen is een maatregel die wordt toegepast bij ernstig wangedrag, waarbij onmiddellijk opgetreden moet worden en er tijd nodig is voor het zoeken naar een oplossing.

Verwijderen is een maatregel die wordt toegepast bij zodanig ernstig wangedrag dat de relatie tussen school en leerling (ouders) onherstelbaar is verstoord.

Redenen om een leerling te schorsen en/of te verwijderen zijn:

- Het gedrag van het kind is dusdanig dat het zijn eigen ontwikkeling en veiligheid in de weg staat.
- Het gedrag van het kind is dusdanig dat dit het gevoel van veiligheid en het welzijn van andere kinderen of de leerkrachten in gevaar brengt.
- De leerprestaties zijn zodanig dat er op school geen mogelijkheden meer zijn om onderwijs te volgen passend bij het niveau van het kind.
- De ouders van de leerling oefenen mentaal/fysiek geweld uit tegenover kinderen of leerkrachten

Wat gebeurt er wanneer het gewenste gedrag niet wordt bereikt?

1. De ouders krijgen schriftelijk de eerste officiële waarschuwing van de directie. Hierin wordt nauwkeurig omschreven waarom de officiële waarschuwing gegeven is. Dit wordt afgestemd met het College van Bestuur van Blossse. Het bestuur ontvangt een afschrift van deze brief en deze wordt opgeslagen in Parnassys.
2. De ouders krijgen schriftelijk de tweede officiële waarschuwing van de directie. Hierin wordt nauwkeurig omschreven waarom de officiële waarschuwing gegeven is. Dit wordt afgestemd met het College van Bestuur van Blossse. Hierin wordt ook uitgelegd dat de volgende stap schorsing is. Het bestuur ontvangt een afschrift van deze brief en deze wordt opgeslagen in Parnassys.

Voor verdere informatie over dit beleid:

https://www.blosse.nl/pg-25185-7-97535/pagina/toelating_en_verwijdering.html

3. Pesten

3.1 Algemeen

Door een respectvolle positieve houding onderling, hopen wij dat kinderen met veel plezier naar school komen. Wij realiseren ons dat een beleid op papier t.a.v. pesten niet voldoende is om een einde te maken aan pestgedrag. Wij laten daarom dit onderwerp regelmatig aan de orde komen, zodat het ook preventief kan werken. In de praktijk betekent dit dat wij in alle groepen van onze school bezig zijn met het onderdeel **respect**. Op gezette tijden wordt hier door de groepsleerkracht aandacht aan besteed. Zo komen regelmatig onderwerpen als: veiligheid, pesten, omgaan met elkaar, aanpak van ruzies aan de orde. We hanteren hierbij verschillende werkvormen, bijvoorbeeld kringgesprek, rollenspel, groepsopdrachten.

Goed om te weten:

- Wij zien pesten als een probleem van alle direct betrokken partijen: kinderen (gepeste kinderen, de kinderen die pesten, meelopers en de zwiigende groep), leerkrachten en ouders.
- Als pesten zich voordoet, is het belangrijk dat de leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Elke school heeft een vertrouwenspersoon. Op De Bonte Mol is dit Marchien Bakker. Zij helpt het kind, de ouder of de leerkracht de weg te vinden hoe om te gaan met de situatie. "De weg" in onze school loopt via de groepsleerkracht naar de intern begeleider en/ of de directie.

3.2 Pesten en plagen

Het is belangrijk dat iedereen het verschil weet tussen pesten en plagen. Plagen gebeurt op basis van gelijkheid en respect. Plagen mag! Het is goed voor de sociaal emotionele ontwikkeling en stimuleert het relativiseringsvermogen.

Bij pesten ligt dit anders. Dan is er sprake van machtsongelijkheid en wordt de pester winnaar en het gepeste kind verliezer. Pesten is het afreageren van agressie of eigen onvermogen op een ander in de groep, de zogenaamde zondebok.

Om het pedagogisch klimaat op school goed te houden, spelen de leerkrachten maar ook de ouders een belangrijke rol. *In het algemeen geldt dat voorbeeldgedrag door volwassenen een zeer grote invloed heeft op de kinderen.*

Zoals al eerder genoemd hebben wij op De Bonte Mol gekozen voor één centrale regel:

Ik toon respect door: Mijn taalgebruik

Mijn houding

Mijn gedrag

Bij eventuele conflicten komt deze centrale regel telkens weer in beeld. Ook de preventieve activiteiten in de groepen hebben de centrale regel als thema.

We hopen door een open klimaat te scheppen dat kinderen en/of ouders snel naar ons toekomen indien er sprake is van pesten. Dit is met name belangrijk omdat leerkrachten lang niet altijd op de hoogte zijn van het pesten. Het gebeurt vaak op de momenten van buiten

spelen, pauzes, na schooltijd, enz. De schoolregels zijn duidelijk: STOP is altijd STOP. Ook lossen we onenigheid met onze mond op en nooit met onze handen of voeten.

Verder proberen we ook om ruzies, conflicten, onenigheid op te lossen met de kinderen. Dat neemt soms heel wat tijd in beslag. We streven ernaar dat elk kind met een goed gevoel de school verlaat. Dit betekent ook dat het OP SCHOOL opgelost moet worden. Indien kinderen thuiskomen met de mededeling dat zij gepest worden, verwachten wij van ouders dat zij hun kind contact op laten nemen met de groepsleerkracht. Desnoods bent u bij zo'n gesprek aanwezig. Het is echter onwenselijk wanneer ouders de informatie van hun kind direct voor 'waar' aannemen. De praktijk laat namelijk zien dat de waarheid vaak veel in genuanceerder is dan gedacht.

Onenigheid en verschil van mening zijn echter heel 'natuurlijk'. Het is de taak van volwassenen (ouders en leerkrachten) om jonge mensen daarin te begeleiden. Ook hier is respect voor de opvattingen van de ander het uitgangspunt.

3.3 Wanneer alleen preventie niet genoeg blijkt te zijn.

En toch.....ondanks alle zorg en aandacht worden kinderen soms gepest. Indien een kind gepest wordt is dit een groot probleem. Zeker wanneer dit langdurig aan de orde is.

Ook dan is de rol van de volwassenen belangrijk. De leerkracht zal heel duidelijk stelling dienen in te nemen. Geen enkel individu heeft het recht om een ander te pesten!

De Bonte Mol kent dan ook een **driesporenbeleid**.

We richten ons op 3 groepen:

1. **Het gepeste kind** zal worden beschermd. We zullen er alles aan doen om het ook voor deze leerling weer z.s.m. veilig op school te maken. Het contact met ouders is daarbij belangrijk.
2. We zullen **de grote 'middengroep'** in de groep attent maken op hun rol. Wel dingen zien, maar vervolgens niets doen is niet goed. Ook deze kinderen moeten dus leren dat het voor elkaar opkomen en elkaar beschermen belangrijk is.
3. **De pester(s)**. Indien wij hebben vastgesteld dat een leerling op school een andere leerling pest zullen we ons daartegen verzetten. De groepsleerkracht zal zich hiermee belasten. Er is echter altijd een terugkoppeling naar de directeur en/of intern begeleider.

Wij kiezen in bovenstaande geval voor het gepeste kind. Hij/zij is het uitgangspunt. Dit kan dus inhouden dat een andere leerling –tijdelijk- een ander werkplek krijgt toegewezen.

Als de groepsleerkracht de directie en/of intern begeleider meldt dat hij/zij het niet snel kan oplossen is er sprake van een probleem. De directie en/of intern begeleider en groepsleerkracht gaan dan met elkaar bespreken wat er aan de situatie gedaan kan worden. Soms wordt de leerkracht geholpen bij het voorbereiden van de lessen en de planning. Het kan ook zo zijn dat de directie en/of intern begeleider in de groep komt om het een en ander met de kinderen te doen. Dit is afhankelijk van het probleem en/of van de groep.

De groepsleerkracht onderhoudt het contact met de ouders. Ook dienen ouders elk signaal van hun kind aan de leerkracht te melden. Samen staan we namelijk veel sterker.

De beste preventie is een goed voorbeeldgedrag van volwassenen. Binnen teamvergaderingen komt dit onderdeel regelmatig ter sprake (hoe helpen wij kinderen, hoe corrigeren wij kinderen, hoe spreken wij elkaar aan, enz).

School is een oefenplaats. Waarden en normen leer je door ze te doen. Voor onze school betekent dit: een veilig en goed pedagogisch klimaat met leerkrachten én ouders die weten dat zij zelf een voorbeeldfunctie hebben.

Het gedragsprotocol is geen statisch document. Elke twee jaar zal het worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Zorg:gedragsprotocol De Bonte mol 2020

